2004-8-RE

CAUSA 2004-8-RE

Número de registre 260-2004. Recurs d'empara

AUTE DEL 29 DE JUNY DEL 2004

BOPA núm. 41, del 7 de juliol del 2004

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional el 12 de maig del 2004 per la representació processal del Sr. Baltasar Borra Cebrián, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra la sentència i l'aute dictats el 12 de febrer i el 22 d'abril del 2004, respectivament, per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per haver-se produït una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció i del dret a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució i atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari lesionats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia els drets a la jurisdicció i al procés degut reconeguts a l'article 10 de la Constitució, que reposi al recurrent en la plenitud dels seus drets "declarant nul·la i anul·lant la sentència i l'aute recorreguts i declarant el seu dret a obtenir una Sentència degudament fonamentada en Dret. Amb obligació de basar el raonament jurídic i fàctic de la sentència únicament en els fets al·legats i provats en el procés i no en fets que no han estat ni al·legats ni provats i que ni tan sols consten a les actuacions perquè són inexistents, sense incórrer en incongruència ni produir indefensió ni infracció al principi de seguretat jurídica". També sol·licita la condemna en costes a l'altra part i la suspensió dels efectes de les resolucions recorregudes;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 4 de juny del 2004;

Havent escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Miguel Herrero de Miñón.

Antecedents

Primer

El 21 d'octubre de 1997, el Sr. Baltasar Borra Cebrián va atorgar donació entre vius d'una finca

urbana i de l'edifici bastit a sobre a favor dels seus fills Alfons Maria i Josefina Borra Navarro, que la van acceptar.

El 28 de gener de 1998, el Sr. Alfons Maria Borra Navarro, mitjançant un document privat, va fer constar que quan va acceptar la donació esmentada va actuar en nom propi, però per ordre i compte i en qualitat de mandatari fiduciari de la societat Bel Air, SA, els socis de la qual són el Sr. Alfons Maria Borra Navarro, la Sra. Carme Alemany Filba i les dues filles del matrimoni.

Segon

El 14 de maig de 1999, assabentat del document anterior, el Sr. Baltasar Borra Cebrián va formular demanda de nul·litat, i subsidiàriament d'anul·lació, de contracte de donació per vicis en el consentiment del donant, dol del donatari i falta o falsedat en la causa contra el Sr. Alfons Maria Borra Navarro i contra la societat mercantil Bel Air, SA.

Tercer

El 30 de juny del 2003, la Secció Civil del Tribunal de Batlles va dictar una sentència en què estimava la demanda, declarava l'anul·lació del contracte de donació pel que respecta al Sr. Alfons Maria Borra Navarro i l'obligava a restituir els béns al donant.

Quart

La representació processal de la societat Bel Air, SA va interposar recurs d'apel·lació contra l'aute esmentat. I mitjançant sentència del 12 de febrer del 2004, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va estimar parcialment el recurs d'apel·lació, va revocar la part dispositiva de la sentència del Tribunal de Batlles i en el seu lloc declarava que "procedeix desestimar la demanda interposada pel Sr. Baltasar Borra Cebrián contra el Sr. Alfons Maria Borra Navarro i la societat mercantil Bel Air, SA".

Cinquè

El 26 de febrer del 2004, la representació processal del Sr. Baltasar Borra Cebrián va presentar un incident de nul·litat d'actuacions contra la sentència del 12 de febrer del 2004 dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia per vulneració dels drets a la jurisdicció i a un procés degut per estar aquesta sentència indegudament fonamentada "en basar el seu raonament jurídic i fàctic sobre fets no al·legats ni provats i que no consten ni tant sols a les actuacions, el que comporta també indefensió i infracció dels principis de seguretat jurídica i de congruència garantits de la Constitució i citats en els propis fonaments legals de la Sentència".

Sisè

El 22 d'abril del 2004, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute en què desestimava l'incident de nul·litat per considerar que el Tribunal havia resolt "de conformitat amb els fets al·legats i introduïts a les actuacions, i han estat objecte de resposta, fonamentada i motivada, les al·legacions de les parts sobre l'objecte del litigi i en consonància amb la causa petendi i s'ha aplicat el dret que, segons els fets esmentats, el Tribunal ha considerat que esdevenien aplicables al cas. Per consegüent, no s'ha vulnerat ni el principi de congruència ni el de seguretat jurídica, sense que es pugui entendre conculcat el dret a la jurisdicció contingut a l'article 10 de la Carta Magna, tota vegada que tampoc limita les possibilitats de defensa de les pretensions de les parts litigants".

Setè

El 12 de maig del 2004, la representació processal del Sr. Baltasar Borra Cebrián va presentar un recurs d'empara per vulneració dels drets a la jurisdicció i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

En el seu escrit, la part recurrent al·legava que el tribunal "no pot introduir en la sentència fets que no hagin resultat provats, ni basar-se en els mateixos per a la deguda fonamentació de la seva decisió; perquè llavors seria el propi Tribunal el que estaria infringint les regles del procés degut, fent que la part dispositiva de la sentència es fonamentés en fets inexistents a efectes processals, vulnerant el dret al procés degut de l'article 10 de la Constitució. Aquest procedir comportaria, també, indefensió, com impediment de la facultar d'al·legar i de demostrar en el procés els propis drets, privant a la part d'exercir la potestat d'al·legar i, en el seu cas, justificar els seus drets i interessos perquè li siguin reconeguts, o per replicar dialècticament les posicions contràries en l'exercici de l'indispensable dret de contradicció. I se'n derivaria, a més manca de seguretat jurídica i incongruència, en jutjar sobre fets no al·legats ni provats per les parts. Els fonaments de fet i de dret de la sentència impugnada infringeixen els drets fonamentals a que la pròpia resolució es refereix, perquè la Sentència no es fonamenta en els fets que han resultat provats; sinó que, a desgrat dels fets declarats provats, es fonamenta en fets inexistents en les actuacions i a més erronis. El que incideix i vulnera de ple els principis de seguretat jurídica i de congruència que la Constitució i el propi fonament de dret I de la Sentència propugnen; i a l'ensems causa indefensió per aquesta part".

Per acabar, la representació processal del Sr. Baltasar Borra Cebrián demana al Tribunal que atorgui l'empara sol·licitada, que declari lesionats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia els drets a la jurisdicció i al procés degut reconeguts a l'article 10 de la Constitució, que reposi al recurrent en la plenitud dels seus drets "declarant nul·la i anul·lant la sentència i l'aute recorreguts i declarant el seu dret a obtenir una Sentència degudament fonamentada en Dret. Amb obligació de basar el raonament jurídic i fàctic de la sentència únicament en els fets al·legats i provats en el procés i no en fets que no han estat ni al·legats ni provats i que ni tan sols consten a les actuacions perquè són inexistents, sense incórrer en incongruència ni produir indefensió ni infracció al principi de seguretat jurídica". També sol·licita la condemna en costes a l'altra part i la suspensió dels efectes de les resolucions recorregudes.

Vuitè

El 4 de juny del 2004, el Ministeri Fiscal va presentar el seu informe en què considerava que de "l'extensa argumentació del recurrent se n'extreu, a criteri del Ministeri Fiscal, que sota l'aparença d'haver-se produït una lesió als drets fonamentals recollits a l'art. 10 de la Constitució, es pretén una finalitat no compatible amb l'actual configuració del recurs d'empara constitucional, i en concret la d'obtenir, sota la reiterada invocació de la vulneració dels drets reconeguts en l'article 10 de la Constitució un pronunciament del Tribunal Constitucional actuant com a instància d'apel·lació o de cassació". I afegeix que de la lectura detallada de la sentència recorreguda "es desprèn una àmplia fonamentació de la resolució, la qual podrà ésser o no conforme amb les pretensions del recurrent en empara, però no pot ésser considerada d'arbitrària o no raonada".

També manifesta que l'aute del 22 d'abril del 2004 dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia que resolia l'incident de nul·litat d'actuacions "respon de forma concreta, seguint un raonament lògic i fonamentat en dret totes les pretensions que li són plantejades, motiu pel quin no es pot considerar l'existència de l'al·legada vulneració del dret fonamental a la jurisdicció en les

seves vessants relatives a una indeguda fonamentació, una indefensió i infracció al principi de seguretat jurídica o incongruència de la pròpia resolució".

Així doncs, el Ministeri Fiscal sol·licita la inadmissió a tràmit del recurs d'empara 2004-8-RE per manca de contingut constitucional en les pretensions formulades, de conformitat amb el que disposa l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Fonament jurídic únic

Tal com indica el Ministeri Fiscal en el seu informe, el que el recurrent planteja en les seves al·legacions, sota l'aparença d'invocació dels drets reconeguts en l'article 10 de la Constitució, és la remissió del procés pel que fa a les qüestions de fons.

Mitjançant aquest procés, diverses instàncies han examinat si existeixen o no indicis de nul·litat en la donació que dóna lloc al cas, i la jurisdicció ordinària, en sentències suficientment raonades, ha arribat a conclusions que no competeixen revisar a aquest Tribunal.

El dret a la jurisdicció, tal com el configura l'article 10 de la Constitució i que el Tribunal Constitucional ha de salvaguardar, suposa el dret a obtenir una decisió fonamentada en dret que culmina en un procés degut substanciat per un tribunal imparcial predeterminat per llei. Així mateix, cal recordar que la jurisprudència del Tribunal Constitucional ha explicitat reiteradament el significat de cada una d'aquestes categories.

Sens dubte, les decisions de la jurisdicció ordinària recorregudes si bé corresponen a les pretensions de les parts no coincideixen amb els interessos del recurrent actual en empara, però és evident que aquesta discrepància no significa una vulneració del dret a la jurisdicció ni, en conseqüència, pot ser plantejada per via d'empara davant aquest Tribunal.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2004-8-RE, interposat per la representació processal del Sr. Baltasar Borra Cebrián contra la sentència i l'aute dictats el 12 de febrer i el 22 d'abril del 2004, respectivament, per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal del Sr. Baltasar Borra Cebrián, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, pel Tribunal Constitucional, el 29 de juny del 2004.

Philippe Ardant

Miguel Ángel Aparicio Pérez

President

Vicepresident

Didier Maus

Miguel Herrero de Miñón

Magistrat

Magistrat